

Харківський національний педагогічний університет
імені Г. С. Сковороди

НАКАЗ

м. Харків

від «16» листопада 2021 року

№ 49-0

Про затвердження Інструкції про порядок
перевірки дисертацій аспірантів і докторантів
на наявність академічного плагіату

Відповідно до п. 3.6. Кодексу академічної доброчесності Харківського
національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію про порядок перевірки дисертацій аспірантів і докторантів на наявність академічного плагіату, що додається.
2. Затвердити форму висновку наукового керівника про наявність у дисертації академічного плагіату та готовність дисертації до технічної перевірки.
3. Затвердити форму протоколу засідання тимчасової експертної комісії з перевірки дисертацій аспірантів і докторантів на наявність академічного плагіату, що додається.
4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування на офіційному сайті Університету.
5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на проректора : наукової, інноваційної і міжнародної діяльності, завідувача відділу аспірантури та докторантури, директора інституту інформатизації освіти.

Ректор

Юрій БОЙЧУК

Ознайомлений:

Проректор з наукової,
інноваційної і міжнародної діяльності

Світлана БЕРЕЖНА

Директор Інституту
інформатизації освіти

Андрій ПРОКОПЕНКО

Завідувач відділу
аспірантури і докторантури

Ірина РАЗУМЕНКО

Погоджено:

Начальник юридичного відділу

Олена ТАРАСЕНКО

ІНСТРУКЦІЯ

про порядок перевірки дисертацій аспірантів і докторантів на наявність академічного плагіату

I. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція визначає процедуру первинної перевірки дисертації науковим керівником, процедуру проходження технічної перевірки дисертацій аспірантів і докторантів сертифікованою програмою, процедуру формування, діяльності та винесення рішення щодо наявності академічного плагіату у дисертаціях аспірантів і докторантів тимчасовою експертною комісією з перевірки дисертацій аспірантів і докторантів на наявність академічного плагіату, процедуру оскарження рішень цієї комісії.

1.2. Зміст термінів, принципів та процедур, що використовуються у цій Інструкції, відповідає Законам України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно-правовим актам Кабінету Міністрів України, Міністерства освіти і науки України, Кодексу академічної доброчесності Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти, Кодексу академічної доброчесності Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

II. Первинна перевірка дисертацій аспірантів і докторантів науковим керівником

2.1. Первинна перевірка дисертацій аспірантів і докторантів (далі – первинна перевірка) на наявність у тексті академічного плагіату здійснюється науковим керівником. Завданням первинної перевірки є також підготовка дисертації до проходження технічної перевірки сертифікованою програмою.

2.2. Для здійснення первинної перевірки науковий керівник користується усіма доступними технічними, методичними та іншими засобами для виявлення у дисертації академічного плагіату. Готовність

дисертації до технічної перевірки передбачає перевірку науковим керівником правильності оформлення цитування у тексті, виявлення символів, які можуть ускладнити процедуру технічної перевірки та/або фальсифікувати її результати, тощо.

2.3. За результатами первинної перевірки науковий керівник аспіранта або докторанта складає висновок про наявність у дисертації академічного плагіату та готовність дисертації до технічної перевірки (далі – висновок наукового керівника) (додаток 1).

III. Технічна перевірка дисертацій аспірантів і докторантів

3.1. Технічна перевірка дисертацій аспірантів і докторантів (далі – технічна перевірка) провадиться на сертифікованій програмі з метою формального встановлення рівню унікальності тексту дисертації та рівню її схожості (її частин) з іншими джерелами тексту.

3.2. Технічна перевірка здійснюється інститутом інформатизації освіти Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди (далі – інститут інформатизації освіти) за один місяць до проведення експертизи дисертації в Університеті.

3.3. Проведення технічної перевірки аспірант або докторант надсилає на корпоративну пошту інституту інформатизації освіти файл з текстом дисертації у форматі .doc, .docx, .rtf. До тексту дисертації, що підлягає технічній перевірці не включаються список використаних джерел та додатки. На корпоративну пошту інституту інформатизації освіти надсилається відсканований висновок наукового керівника про наявність у дисертації академічного плагіату та готовність дисертації до технічної перевірки.

3.4. Результатом технічної перевірки є висновок про унікальність тексту дисертації та рівень її схожості (її частин) з іншими текстовими джерелами, завантажений з сертифікованої програми (далі – висновок сертифікованої програми). Висновок сертифікованої програми надсилається на електронну пошту аспіранта або докторанта у строк до п'яти робочих днів з дати отримання дисертації інститутом інформатизації освіти.

IV. Перевірка дисертацій на наявність академічного плагіату

тимчасовою експертною комісією

4.1. Перевірка дисертацій на наявність академічного плагіату тимчасовою експертною комісією здійснюється з метою виявлення академічного плагіату при застосуванні спеціальних знань за напрямом дослідження.

4.2. Тимчасова експертна комісія складається з трьох науково-педагогічних працівників випускової кафедри, які здійснюють наукові дослідження за напрямом наукової роботи дисертанта або докторанта. До складу тимчасової експертної комісії не може входити науковий керівник аспіранта або докторанта, завідувач випускової кафедри, декан факультету, на якому навчається аспірант або докторант.

4.3. Склад тимчасової експертної комісії призначається гарантом освітньої програми доктора філософії, на якій навчається аспірант або докторант (далі – гарант), у строк до трьох робочих днів після надання аспірантом або докторантом заяви на ім'я гаранта про перевірку дисертації на наявність академічного плагіату та висновку сертифікованої програми. Якщо гарант є науковим керівником аспіранта або докторанта, склад тимчасової експертної комісії визначається та затверджується вченою радою факультету, на якому акредитована освітньо-наукова програма доктора філософії, де навчається аспірант або докторант.

4.4. Тимчасова експертна комісія здійснює перевірку на основі висновку сертифікованої програми та звертає окрему увагу на ті частини висновку сертифікованої програми, в яких була виявлена схожість тексту дисертації з іншими джерелами тексту.

4.5. Під час перевірки дисертації тимчасова експертна комісія має відповісти на такі питання: «Чи наявний у дисертації академічний плагіат?», «Чи є частини висновку сертифікованої програми, в яких була виявлена схожість тексту дисертації з іншими джерелами тексту, академічним плагіатом?», «Чи мала місце фальсифікація технічної перевірки?», «Чи

наявний у дисертації академічний плагіат у формі перефразування (відтворення ідей інших авторів без дослівного копіювання, але без дозволу автора і без здійснення посилання)?», «Чи наявний у дисертації академічний плагіат у формі перекладу тексту джерела з іноземної мови без здійснення посилання?», «Чи наявний у дисертації академічний плагіат у формі повторного використання свого тексту без здійснення посилання?». Для відповіді на останнє запитання тимчасова експертна комісія має право витребувати в аспіранта або докторанта текст його опублікованих наукових робіт.

4.6. У результаті перевірки дисертації тимчасова експертна комісія має винести одностайне рішення щодо наявності академічного плагіату у дисертації аспіранта або докторанта, що фіксується у протоколі засідання тимчасової комісії (далі – протокол) (додаток 2). У протоколі зазначається склад тимчасової комісії, ППП аспіранта або докторанта, ППП наукового керівника аспіранта або докторанта, назва освітньо-наукової програми, найменування випускової кафедри, назва дисертації, дата проходження перевірки сертифікованою програмою, відповіді на питання тимчасової експертної комісії із поясненнями, загальний висновок тимчасової комісії про наявність у дисертації академічного плагіату та можливість допущення дисертації до експертної перевірки в Університеті.

4.7. Протокол зберігається в паперовій та електронній формі у гаранта освітньо-науковою програмою спеціальності, де навчається аспірант або докторант, протягом п'яти років.

4.8. Відсканований протокол тимчасової експертної комісії надсилається на електронну пошту аспіранту або докторанту, його науковому керівнику, гаранту у строк до десяти днів після отримання гарантом заяви про перевірку дисертації на наявність академічного плагіату.

4.9. Про результат перевірки тимчасова експертна комісія сповіщає Комісію з академічної доброчесності за освітньо-науковою програмою спеціальності, де навчається аспірант або докторант.

4.10. Оскарження рішення тимчасової експертної комісії здійснюється шляхом подачі аспірантом або докторантом заяви до Комісії з етики та управління конфліктами Університету у строк до десяти робочих днів після отримання протоколу тимчасової експертної комісії.

ВИСНОВОК

наукового керівника про наявність у дисертації академічного плагіату
та готовність дисертації до технічної перевірки

Науковий керівник _____

Аспірант/Докторант _____

Спеціальність _____

Освітньо-наукова програма _____

Освітній ступень підготовки _____

Тема дисертації _____

Висновок про наявність у дисертації академічного плагіату та
готовність дисертації до технічної перевірки _____

Дата складання висновку _____

підпис

ПРОТОКОЛ

засідання тимчасової експертної комісії з перевірки дисертацій
аспірантів і докторантів на наявність академічного плагіату

Склад комісії:

Аспірант/Докторант _____

Науковий керівник _____

Спеціальність _____

Освітньо-наукова програма _____

Освітній ступень підготовки _____

Тема дисертації _____

Дата проходження перевірки сертифікованою програмою _____

Відповіді на питання тимчасової експертної комісії:

Чи наявний у дисертації академічний плагіат? _____

Чи є частини висновку сертифікованої програми, в яких була виявлена схожість тексту дисертації з іншими джерелами тексту, академічним плагіатом? _____

Чи мала місце фальсифікація технічної перевірки? _____

Чи наявний у дисертації академічний плагіат у формі перефразування?

Чи наявний у дисертації академічний плагіат у формі перекладу тексту джерела з іноземної мови без здійснення посилання? _____

Чи наявний у дисертації академічний плагіат у формі повторного використання свого тексту без здійснення посилання? _____

Загальний висновок тимчасової комісії про наявність у дисертації академічного плагіату та можливість допущення дисертації до експертної перевірки в Університеті _____

Члени комісії:

підпис

підпис

підпис

Дата складання протоколу _____